

महिलाको शान्ति-निर्माण कार्यहरूको कोषमा सुधार

सार

यस अनुसन्धानमा हामी महिलाको शान्ति निर्माण कार्यकालागि प्रदान गरिने सहायता कोष लाई राम्रोसँग बुझ्न चाहन्थ्यौं। हामीले कोलम्बिया, नेपाल र उत्तरी आयरल्याण्डभरि महिलाहरूको नागरीक समाज संगठनहरूसँग कुरा गर्‍यौं र पत्ता लगायौं कि उनीहरूको काम दाताहरूको प्याचवर्कद्वारा लगानी भइरहेको छ र यिनीहरू ठूलो हदसम्म परियोजना-आधारित र वर्षेपिच्छेको अनिश्चितताले ग्रस्त छन्। हामीले दाताहरू र नागरीक समाज संगठनहरूका वास्तविक आवश्यकताहरू राम्रोसँग बुझ्न र द्बन्द्व र द्बन्द्वोत्तर परिस्थितिमा कार्य गर्ने व्यावहारिकताहरू पहिचान गर्नका लागि मिलेर काम गर्ने धेरै अवसरहरू पहिचान गरेका छौं।

सिफारिसहरू

कोलम्बिया, नेपाल र उत्तरी आयरल्याण्ड भरिका धेरै नागरीक समाज संगठनहरूसँग कुरा गर्दा, हामीले निम्न कुराहरू पाएका छौं:

- अधिकतम प्रभावको लागि कोषको अवधि बढाउनु आवश्यक छ; हाम्रो अन्तर्वार्ताहरूले **कम्तिमा तीन बर्षको कोषले** एक संगठन को एक कार्यक्रम स्थापना गर्नकोलागि, प्रभावकारी रूपमा चलाउन, यसको प्रभावमापन र यसको सफलता मूल्यांकन गर्न को लागि अवसर प्रदान गर्ने रिपोर्ट गरे।
- दाताहरूले संस्थाहरूको लागि **मुख्य क्रियाकलापको लागि अनुदान प्रदान** गर्ने बारे विचार गर्नुपर्दछ, र परियोजनामा आधारित कोषबाट टाढा जानु पर्छ। धेरै संगठनहरूलाई (र उनीहरूले सेवा गर्ने समुदायहरूलाई) यातायात, कोठा भाडा र कार्यालय स्थान जस्ता चीजहरूको आवश्यक पर्दछ, र यी मुख्य आवश्यकताहरूलाई अनुदान दिदा (अरु नभएपनि) कार्यगोष्ठीको श्रृंखला भन्दा ती संगठनको गतिविधिमा धेरै प्रभाव पार्न र भिन्नता ल्याउन सक्छ।
- मूर्त र मापन योग्य लक्ष्यहरू कागजमा आकर्षक देखिएतापनि, कम्तिमा द्बन्द्व र द्बन्द्वपछिको परिस्थितिको अनिश्चिततामा यो जरुरी छैन की तिनीहरू शान्ति निर्माण र कायम गर्ने उपयुक्त तरीका हुन्। **यसको अर्थ डिलिभरेवलजस्तै कोष रकम बढी लचिलो हुनु पर्छ।**

'एक वर्षका प्रोजेक्टहरू वास्तवमै जटिल छन्,

तर जब यी परियोजनाहरू दुई, तीन बर्षको हुने नवीकरण हुने सम्भावना हुन्छ, त्यसले गुणस्तर र परियोजनाको प्रभावमा सुधार गर्दछ।' (कोलम्बियाबाट अन्तर्वार्ता)

- **समुदायहरूको वास्तविक आवश्यकताहरू निर्धारण** गर्न दाताहरूले अर्थपूर्णरूपमा नागरीक समाज संगठनहरूसँग संलग्न हुनु आवश्यक छ। संगठनहरूले शान्ति स्थापना गर्न महत्वपूर्ण ठान्ने कुरा र दाताले लगानी गर्ने इच्छा वा अनुदान सहयोग महत्वपूर्ण छ भनेर आंकलन गरेको कुराबीच कुनै विच्छेद हुन सक्छ। रकम प्राथमिकताहरूको पहिचान दाता र संगठनहरूबीच सहयोगीको भावनामा खुला वार्तालाप र चासो एकरूपताले मार्गदर्शन गर्नुपर्दछ।

'तपाईंलाई थाहा छ, अर्को बर्षमा बिभिन्न समुदायका व्यक्तिहरूको १० वटा बैठक हुने ग्यारेन्टी दिन सक्नुहुन्न, किनकि तपाईंनजिकै शूटिंग वा बम हल सक्छ र मान्छेहरू उनीहरूको घर फर्कन्छन्।' (उत्तरीबाट अन्तर्वार्ता आयरल्याण्ड)

- प्राथमिकता अनावश्यक जटिल वा कठिन प्रशासनिक प्रक्रियाहरू र योग्यता आवश्यकताहरू लाई कम गर्न वा हटाउने

कामको लागि दिनुपर्छ। दाताहरूले नागरिक समाज संगठनहरूसँग मिलेर कोष प्रशासनको तरिका पत्ता लगाउन (टेन्डर प्रक्रिया र प्रोजेक्ट फरक गर्न अनुरोध सहित) काम गर्नुपर्छ जसले गर्दा साना संगठनहरूलाई कोषको आवेदनमा भाग लिनबाट वञ्चित हुदैनन्।

- महिलाको अधिकारमा काम गरिरहेका **तल्लो तहका संगठनहरूकालागि** (ग्रामीण संगठन र वयस्क, जनजाति र यौनिकता सहित विविध जनसांख्यिकीय प्रतिनिधित्व गर्ने संगठनहरूसहित) **समर्पित कोष** महत्वपूर्ण छ; यी समूहहरूलाई समुदायहरूको आवश्यकताको बारेमा गहिरो जानकारी छ जुन दवन्द्व र दवन्द्वोत्तर वातावरणमा अत्यावश्यक हुन्छ।
- **तल्लो तहका संगठनहरूको क्षमता निर्माणमा लगानीले** थप CSO हरूलाई WPS एजेन्डाको कार्यान्वयनमा अर्थपूर्ण रूपमा भाग लिन सक्षम गर्दछ, WPS एजेन्डालाई अझ समावेशी बनाउँदछ।
- दवन्द्व र हिंसाले धेरै बिभिन्न रूपहरू लिन्छ, जसमध्ये केहि महिलाको हकमा अझ बढी र बारम्बार लागू हुन्छन्। दाताहरूकालागि यो पहिचान गर्नु महत्वपूर्ण छ कि **बम र गोलीबिना पनि हिंसा हुन्छ र हुन सक्छ**, र "शान्तिमय" जस्तो लाग्न सक्ने क्षेत्रहरूमा अनुदान प्रदान गर्न जारी राख्नु महत्वपूर्ण हुन्छ। त्यहाँ दवन्द्वपछिका धेरै धक्का हुन्छन्, र

'दवन्द्वोत्तर' को रूपमा चिह्नित वातावरणबाट रकम हटाउँदा नागरिक समाज संगठनहरूको समुदायमा निरन्तर सहायता जारी राख्ने र दीर्घकालीन शान्ति निर्माण पहलहरू गर्न सक्ने क्षमतालाई खुम्च्याउछ।

- नीति र तल्लो दुबै तहमा महिलाहरूले यी शान्ति काममा संलग्न हुनु आवश्यक छ। Federación Humanitaria de Mujeres Negras, Afrocolombianas Raizales y Palenqueras de Arauca (FUMNARPA) की Beatriz Mosquera Hernández ले यसलाई 'पुस्ताको रिले' को आवश्यकताको रूपमा एक अन्तर्वार्तामा व्यक्त गरिन् ।
- **कोविड -१९ ले महिलाको नागरिक समाज संगठनहरूका लागि चुनौतिहरू सिर्जना गरेको छ:** धेरै संगठनहरूले महिला विरुद्ध हुने हिंसाको घटनामा वृद्धि रिपोर्ट गर्दछन्; मानसिक स्वास्थ्य आवश्यकता सहित समुदायको आवश्यकताहरू अझ स्पष्टरूपमा देखिएका छन्; र संगठनहरूबाट आशा गरिएका कार्यहरू अब यो नयाँ वातावरणमा सम्भव थिएन।

'अब दाता शुद्ध बजारमा आधारित छन्। तिनीहरू पैसाको लागि मूल्य भन्छन्। उपकरणहरू, प्रविधिहरू, र सर्तहरू बजारमा आधारित छन्। कार्यक्रमहरू प्रोजेक्टाइज्ड छन्।' (नेपालबाट अन्तर्वार्ता)

सिफारिश गरिएका थप पढाईहरू

Arutyunova, Angelika and Cindy Clark (2013) *Watering the Leaves Starving the Roots: The Status of Financing for Women's Rights Organizing and Gender Equality*, AWID, Toronto, Mexico City, Cape Town.

Cordaid and The Global Network of Women Peacebuilders (GNWP) (2014) *Financing for the Implementation of National Action Plans on UNSCR 1325: Critical for Advancing Women's Human Rights, Peace and Security*, The Hague, Netherlands and New York, USA.

Popovic, Nicola (2011) *Costing and Financing 1325: Examining the Resources Needed to Implement UN Security Council Resolution 1325 at the National Level as well as the Gains, Gaps and Glitches on financing the Women, Peace and Security Agenda*, Cordaid and The Global Network of Women Peacebuilders, the Hague, Netherlands and New

York, USA.

नीति संक्षिप्त जून २०२१ | UKRI GCRF Gender, Justice and Security Hub
(AH/S004025/1) द्वारा लगानी गरिएको परियोजना। यस परियोजनाको बारेमा थप
जानकारीको लागि कृपया प्रमुख अन्वेषक, प्रोफेसर लौरा जे शेफर्डलाई
laura.shepherd@sydney.edu.au मा सम्पर्क गर्नुहोस्

 @GCRFGenderHub
www.thegenderhub.com